



הרפורמה בביטוח סיעוד: תמונת מצב ומגמות

(נובמבר 2018 – יולי 2023)

בנובמבר 2018 נכנסה לתוקף הרפורמה בתוכנית ביטוח סיעוד בה, כפי שיפורט בהמשך, החליפו 6 רמות גמלה את 3 רמות הגמלה שהיו קיימות עד אוקטובר 2018 והורחבה האפשרות לקבל את הגמלה, כולה או חלקה, כקצבה כספית במקום שירותים ("גמלה בעין"). סקירה מפורטת של הרפורמה בסיעוד מוצגת בסקירה השנתית לשנת 2018. מטרת סקירה זו הוא להציג את השינויים ב:

- מספר התביעות הראשונות (תביעות של זכאים לראשונה ותביעות של זכאים בעבר שזכאותם נפסקה);
- מספר התביעות החוזרות (בקשות להחמרה של זכאים קיימים) ושיעורי האישור;
- מספר הזכאים לגמלת סיעוד;
- התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה החדשות ולפי סוגי הגמלה (בעין, בכסף ומשולבת);
- זכאים חדשים לעומת ותיקים;
- היקף הגמלאות בעין (=שירותים) ובכסף.

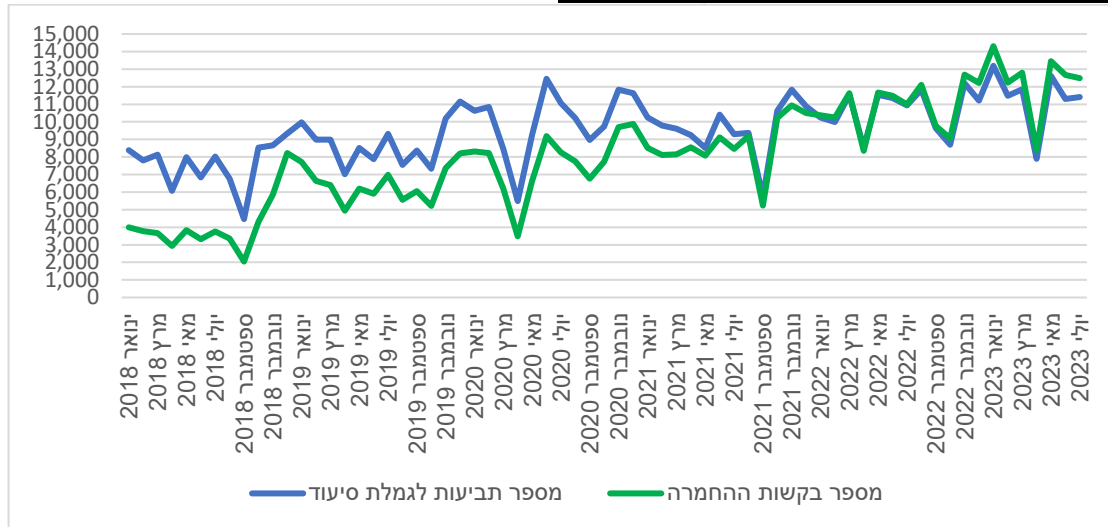
תביעות לגמלה ובקשות החמרה

אחד השינויים שנלוו לרפורמה, אם כי הרפורמה אינה הגורם היחיד לשינויים אלה¹, הוא הגידול במספר התביעות של מי שלא היו זכאים לגמלה קודם הגשת התביעה ומספר בקשות החמרה של הזכאים לגמלה (על זכאויות קבועות). תרשים 1 ולוחות 1 ו-2 מציגים את הגידול במספר התביעות ובמספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) לפי חודש הגשתן. כצפוי, חלק ניכר מהגידול היה בתקופה שלאחר כניסת הרפורמה לתוקף – מספר התביעות החדשות גדל בעיקר בשנתיים הראשונות, ומספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) גדל במידה ניכרת בשנה הראשונה לאחר הנהגת הרפורמה ונמשך בעקבות הגידול במספר הזכאים. ב-12 החודשים האחרונים (אוגוסט 2022 – יולי 2023) חל גידול הן במספר התביעות הראשונות והן במספר בקשות החמרה (על זכאויות קבועות) ביחס ל-12 החודשים שקדמו להם (אוגוסט 2021 – יולי 2022).

¹ בשנים האחרונות נעשו רפורמות נוספות בביטוח סיעוד שיש להן השלכות על מספר הזכאים ועל סוגי הגמלאות שהם מקבלים: שינויים בהערכות התלות (קביעת פרמטרים, שינוי ההתייחסות לסכנת נפילות); שינויים בדרך ביצוע הערכות התלות והגדלת ההסתמכות על מסמכים רפואיים; הגדרת מצבים רפואיים המזכים ברמה 6 (גם לזכאים שאינם נחשבים בודדים); ביטול האפשרות להורדת רמת הגמלה בבדיקה מחדש של זכאויות קבועות; שינוי התנאי לקבלת תוספת למי שאינם מעסיקים מטפלים זרים בחלק מהרמות; העסקת בני משפחה מטפלים



תרשים 1: תביעות לגמלת סיעוד ובקשות החמרה



הערה: מספרי התביעות לגמלה ובקשות החמרה שהוגשו ביולי 2023 אינם מלאים; הנתונים החודשיים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 1: תביעות לגמלת סיעוד לפני הרפורמה ובעקבותיה

שינוי %	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופת הגשת התביעה
14.1	89,327	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	101,926	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.2	101,926	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	118,459	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
-1.8	118,459	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020	116,276	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021
9.3	116,276	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021	127,036	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022
6.5	96,866	נובמבר 2021 – יולי 2022	103,153	נובמבר 2022 – יולי 2023
8.8	122,577	אוגוסט 2021 – יולי 2022	133,323	אוגוסט 2022 – אפריל 2023

הערה: מספר התביעות לגמלה ביולי 2023 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 2: בקשות להחמרה לפני הרפורמה ובעקבותיה

שינוי %	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופת הגשת הבקשה להחמרה
78.8	42,351	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	75,712	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.4	75,712	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	88,143	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
17.1	88,143	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020	103,204	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021
23.2	103,204	נובמבר 2020 – אוקטובר 2021	127,103	נובמבר 2021 – אוקטובר 2022
15.7	96,160	נובמבר 2021 – יולי 2022	111,221	נובמבר 2022 – יולי 2023
17.7	120,803	אוגוסט 2021 – יולי 2022	142,164	אוגוסט 2022 – יולי 2023

הערה: מספר הבקשות להחמרה ביולי 2023 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

שיעורי התביעות לגמלת סיעוד והבקשות להחמרה (על זכאויות קבועות) שאושרו עלו בעקבות הנהגת הרפורמה וחלק מהשינויים בשיעורים אלה ניתן לייחס לרפורמה – הגדלת מספר רמות

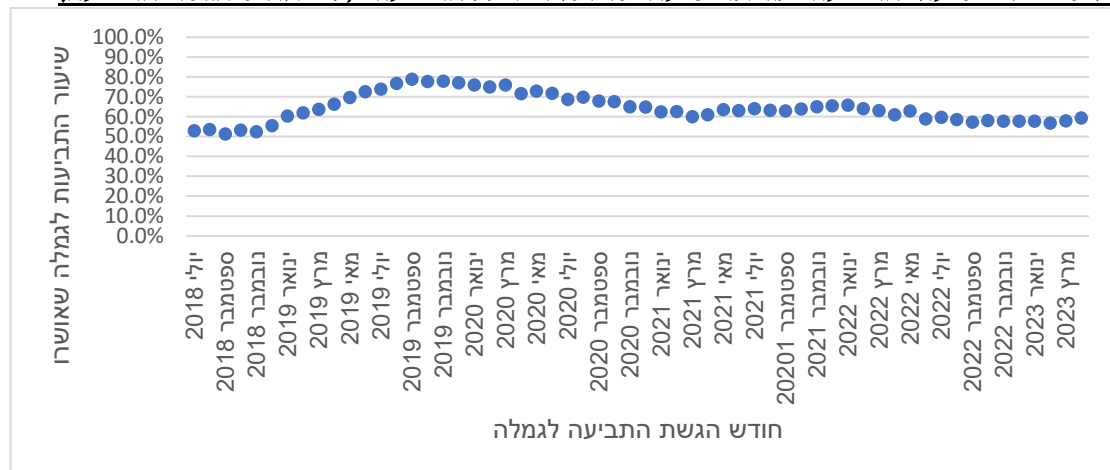


המוסד לביטוח לאומי

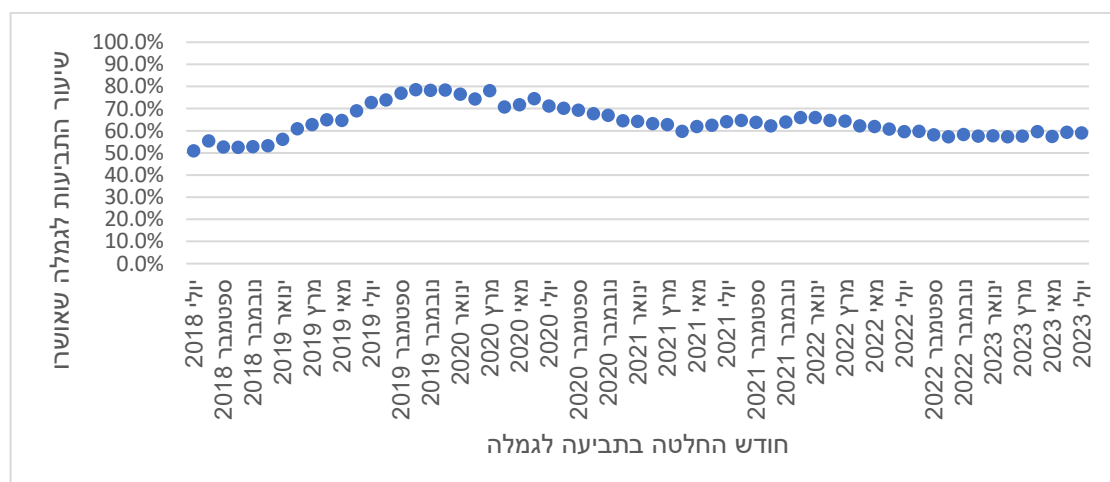
מנהל מחקר ותכנון

הגמלה והקטנת טווח הניקוד בכל רמת גמלה השפיעו על הגדלת שיעור הבקשות להחמרה שאושרו בהשוואה לעבר. תרשימים 2א ו-3א, בהתאמה, מציגים את שיעורי התביעות (החדשות) לגמלת סיעוד ואת בקשות ההחמרה על זכויות קבועות לפי חודש ההגשה. תרשימים 2ב ו-3ב מציגים את שיעורי התביעות (החדשות) לגמלת סיעוד ובקשות ההחמרה על זכויות קבועות שאושרו לפי חודש קבלת ההחלטה, כלומר מה שיעור התביעות/הבקשות שאושרו בחודש נתון מכלל התביעות/הבקשות שהתקבלו בהן החלטות בחודש נתון. שיעורי התביעות לגמלה ובקשות ההחמרה לפי חודש ההחלטה עלו ממעט יותר מ-50% בחודשים שלפני הרפורמה לכ-75% מהתביעות לגמלה ומבקשות ההחמרה במחצית השנייה של 2019. מתחילת 2020 עד מחצית 2021 היתה מגמת ירידה בשיעורי האישורים, ומהמחצית השנייה של 2022 התייצבו שיעורי האישורים. ב-12 החודשים האחרונים (אוגוסט 2022–יולי 2023) אושרו בממוצע בחודש 58.3% מהתביעות החדשות ו-49.5% מבקשות ההחמרה.

תרשים 2א: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש הגשת התביעה)



תרשים 2ב: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש החלטה בתביעה)



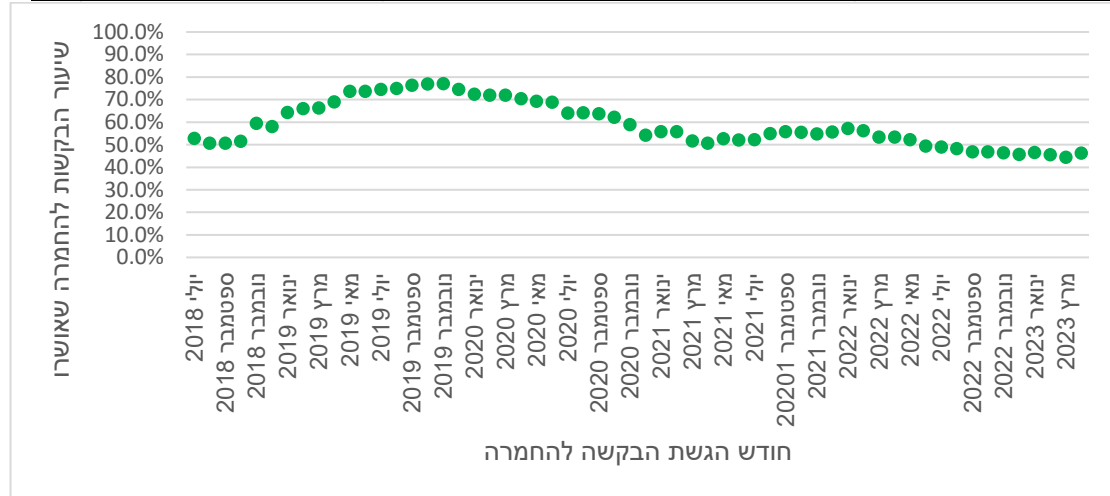
הערה: נתוני יולי 2023 אינם מלאים.



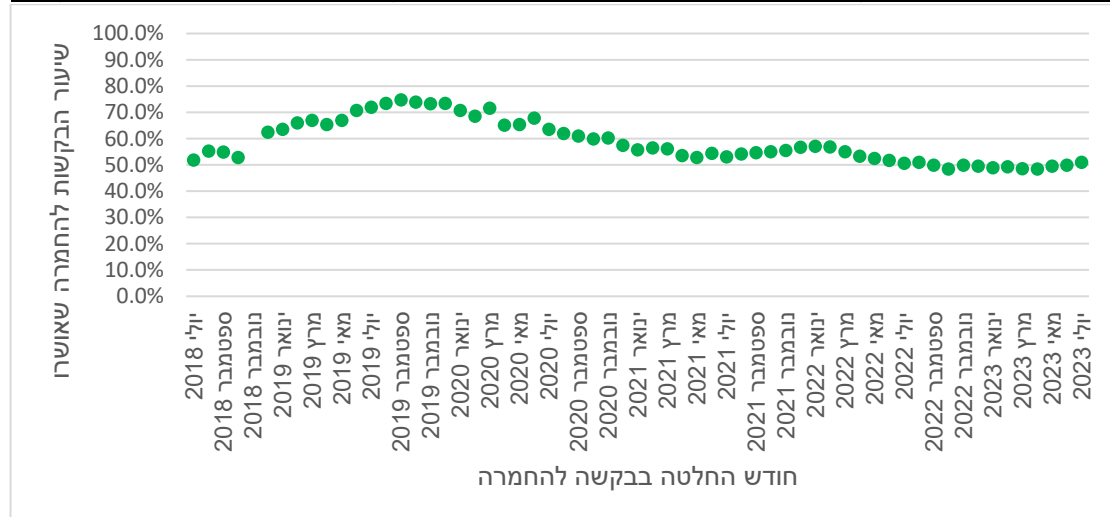
המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

תרשים א3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש הגשת הבקשה)



תרשים א3ב: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש ההחלטה בבקשה)



הערות: נתוני יולי 2023 אינם מלאים; נתוני נובמבר 2018 חסרים כיוון שההסבה לרמות הגמלה החדשות באותו חודש השפיעה על הנתונים.

מספר הזכאים לגמלת סיעוד

מספר הזכאים גדל מ-178.1 אלף זכאים באוקטובר 2018 ל-333.1 אלף זכאים ביולי 2023 – גידול של 87.1% ב-57 חודשים (לוח 3). בעוד שלפני הרפורמה גדל מספר הזכאים ב-3.6% (אוקטובר 2017 בהשוואה לאוקטובר 2016) וב-4.5% (אוקטובר 2018 בהשוואה לאוקטובר 2017), הרי בשנה הראשונה לרפורמה (נובמבר 2018 – אוקטובר 2019) גדל מספר הזכאים ב-27.8 אלף זכאים, 15.6%. בשנה השנייה (נובמבר 2019 – אוקטובר 2020) גדל מספר הזכאים ב-46.8 אלף זכאים, 22.7%. בשנה השלישית (נובמבר 2020 – אוקטובר 2021) גדל מספר הזכאים ב-27.8 אלף זכאים, 11.0%. בשנה הרביעית (נובמבר 2021 עד יולי 2022) גדל מספר הזכאים ב-29.2 אלף, 10.4%. בתשעת החודשים האחרונים, נובמבר 2023 – יולי 2023 גדל מספר הזכאים ב-23.5 אלף, 7.6%.



המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 3 : מספר הזכאים לגמלת סיעוד (חודשים נבחרים)

חודש	מספר הזכאים	שינוי ב- % לעומת חודש קלנדרי קודם	שינוי ב- % לעומת חודש מקביל שנה קודמת	שינוי לעומת אוקטובר 2018 (אוקטובר 2018) (% גידול מעל)
אוקטובר 2018	178,051	0.3%	4.5%	
נובמבר 2018	178,978	0.5%	4.3%	0.5%
דצמבר 2018	180,435	0.8%	4.6%	1.3%
ינואר 2019	182,726	1.3%	5.4%	2.6%
אפריל 2019	189,244	1.0%	8.6%	6.3%
יולי 2019	197,305	1.9%	11.5%	10.8%
אוקטובר 2019	205,864	1.1%	15.6%	15.6%
ינואר 2020	220,362	2.2%	20.6%	23.8%
אפריל 2020	232,005	0.6%	22.6%	30.3%
יולי 2020	241,158	1.9%	22.2%	35.4%
אוקטובר 2020	252,651	1.3%	22.7%	41.9%
ינואר 2021	263,277	1.2%	19.5%	47.9%
אפריל 2021	266,803	0.0%	15.0%	49.8%
יולי 2021	273,390	1.4%	13.4%	53.5%
אוקטובר 2021	280,445	0.9%	11.0%	57.5%
ינואר 2022	290,227	1.3%	10.2%	63.0%
אפריל 2022	295,520	0.5%	10.8%	66.0%
יולי 2022	303,702	0.9%	11.1%	70.6%
אוקטובר 2022	309,640	0.3%	10.4%	73.9%
ינואר 2023	318,829	1.0%	9.9%	79.1%
אפריל 2023	325,113	0.2%	10.0%	82.6%
מאי 2023	327,867	0.8%	10.0%	84.1%
יוני 2023	330,500	0.8%	9.8%	85.6%
יולי 2023	333,117	0.8%	9.7%	87.1%

הערה : מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.

הגידול במספר הזכאים מאז תחילת הרפורמה לא היה אחיד מדי חודש. כך, בחודשים נובמבר 2019 עד מרץ 2020 גדל מספר הזכאים מדי חודש בכ-2.3% (ממוצע גיאומטרי), או קרוב ל-5,000 זכאים בממוצע (חשבוני) מדי חודש. מאז ניכרת האטה יחסית בגידול החודשי במספר הזכאים (לוח 4).

לוח 4 : שיעורי הגידול החודשיים במספר הזכאים לגמלת סיעוד

מחודש	עד חודש	שיעורי גידול			גידול מספרי		
		מינימום	מקסימום	ממוצע (גיאומטרי)	מינימום	מקסימום	ממוצע (חשבוני)
נובמבר 2018	אוקטובר 2019	0.5%	1.9%	1.2%	927	3,770	2,318
נובמבר 2019	מרץ 2020	2.1%	2.5%	2.3%	4,423	5,698	4,947
אפריל 2020	מרץ 2021	0.5%	1.9%	1.1%	1,201	4,598	3,015
אפריל 2021	יולי 2023	0.0%	1.5%	0.6%	29	4,110	2,369



רמות גמלה

רמות הגמלה בסייעוד נקבעות לפי ציון שניתן בהערכת התלות. בהערכת התלות נבדקת תלותו של הפרט בזולת לביצוע פעולות יומיום בסיסיות (ADL) והצורך שלו בהשגחה כדי לא לפגוע בעצמו ו/או בזולתו. ציון התלות הוא הגבוה מבין שני הציונים (ADL וצורך בהשגחה). לזכאים 'בודדים' ניתנת תוספת ציון. עד להנהגת הרפורמה היו נהוגות שלוש רמות גמלה, כמוצג בלוח 5. מקצת הזכאים ביולי 2023, כ-7.7% מהזכאים (25,602 מתוך 333,117) קיבלו מחצית הגמלה בגין מבחן הכנסות שמבוצע במסגרת בדיקת הזכאות.²

לוח 5: רמות הגמלה עד אוקטובר 2018

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
עד 1.8 עד 3.9	9.75	עד 1.8 עד 3.9	9.75	5.5-2.5	נמוכה
עד 1.9 עד 2.7	16	עד 2.2 עד 3.2	19	8.5-6	בינונית*
עד 1.6 עד 2.0	18	עד 2.0 עד 2.4	22	11-9	גבוהה

* החל מיוני 2016, זכאים בני 90 ומעלה שקיבלו ציון תלות בטווח של רמת הגמלה הבינונית קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה.

לוח 5 מדגים את הצורך ברפורמה במעבר מ-3 רמות ל-6 רמות גמלה. כפי שניתן לראות, קודם לרפורמה זכאים שתלותם בזולת היתה גבוהה קיבלו יותר שעות אך פחות שעות טיפול שבועיות³ לנקודת תלות בהשוואה לזכאים ברמות תלות נמוכות יותר. פחות ממחצית הזכאים קיבלו ערב הרפורמה את רמת הגמלה הנמוכה, פחות מחמישית קיבלו את רמת הגמלה הבינונית וכשליש קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה (לוח 6).

לוח 6: התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה ערב הרפורמה (אוקטובר 2018)

אחוזים				מספרים			
סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה	סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה
100.0%	34.0%	18.6%	47.5%	178,051	60,466	33,093	84,492

במסגרת המעבר מ-3 רמות ל-6 רמות חולק טווח הניקוד ל-6 רמות (אין הקבלה מלאה בין 3 הרמות לפני הרפורמה ל-6 הרמות החדשות) והוגדל מספר היחידות השבועיות ברמות הגבוהות יותר. מהלך זה סייע לתקן חלקית לפחות את המצב הקודם לפיו מי שזקוק לעזרה רבה יותר קיבל יותר, אך לכל נקודת תלות פחות (לוחות א7-א7). הרפורמה כללה הגדלה הדרגתית של מספר היחידות אשר בוצעה ב-3 פעימות (החל מנובמבר 2018 ועד ינואר 2021). שונה מרכיב הציון שניתן לזכאים 'בודדים'

² הסבר אודות מבחני ההכנסות בביטוח סיעוד ניתן למצוא באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי: https://www.btl.gov.il/benefits/Long_Term_Care/Pages/zakaut.aspx

המוסד לביטוח לאומי הביע בעבר את עמדתו כי "ראוי שגמלת סיעוד תהיה ללא מבחני הכנסות ותינתן באופן אוניברסלי", וכי לפי מבחני ההכנסות הנוכחיים תוספת הכנסה קטנה גוררת הפסד גמלה בערך רב יותר, כך שמצבם הכלכלי של חלק מהלא-זכאים עשוי להיות רע יותר בהשוואה למצבם של חלק מהזכאים לגמלת סיעוד. ראו: המוסד לביטוח לאומי, "תכנית הצעות לחקיקה חברתית 'צופה פני עתיד'", אפריל 2015, עמוד 21;

https://www.btl.gov.il/Publications/more_publications/Documents/hakikaApril15.pdf

³ 1 יחידת שירות = 1 שעת טיפול סיעודי בשבוע.



המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

במטרה להבטיח כי זכאי 'בודדי' יקבל רמת גמלה אחת גבוהה יותר בהשוואה לזכאי 'לא בודדי' באותה רמת תלות. החל מפברואר 2019 נקבע בכללי המוסד לביטוח לאומי כי מספר קבוצות זכאים במצב רפואי ותפקודי קשה יקבלו את רמת גמלה 6 גם אם אינם בודדים.⁴

לוח א7: רמות הגמלה מנובמבר 2018 עד דצמבר 2019

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.1 עד 2.5	16	2.5 עד 2.9	19	7.5-6.5	4
2.1 עד 2.4	19	2.6 עד 2.9	23	9-8	5
2.3 עד 2.5	24	2.7 עד 2.9	28	10.5-9.5	6

לוח ב7: רמות הגמלה מינואר 2020 עד דצמבר 2020

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.3 עד 2.6	17	2.7 עד 3.1	20	7.5-6.5	4
2.3 עד 2.6	21	2.8 עד 3.1	25	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח ג7: רמות הגמלה מינואר 2021

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.3 עד 2.8	14	2.8 עד 3.4	17	6-5	3
2.4 עד 2.8	18	2.8 עד 3.2	21	7.5-6.5	4
2.4 עד 2.8	22	2.9 עד 3.3	26	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח 8 מציג את התפלגות הזכאים ביוני 2023 וביוולי 2023 לפי רמת הגמלה, ובהשוואה ליולי 2022. חלקם של הזכאים ברמה 1 נותר דומה. מספרם נמצא בעלייה מתונה יחסית מאז אמצע 2020, והוא עולה עתה על מספרם בתחילת הרפורמה (אז היה מספרם כ-43,000). מספרי הזכאים בכל רמות

⁴ ביולי 2023 היו זכאים בקבוצה זו, מהם 13,340 שאינם בודדים (הנתונים ליולי 2023 אינם מלאים). ביוני 2023 היו זכאים בקבוצה זו, מהם 13,032 שאינם בודדים. ביולי 2022 היו זכאים בקבוצה זו, מהם 11,999 שאינם בודדים. במרץ 2022 עלה לראשונה מספר הבודדים בקבוצה זו לעומת הלא-בודדים.



המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

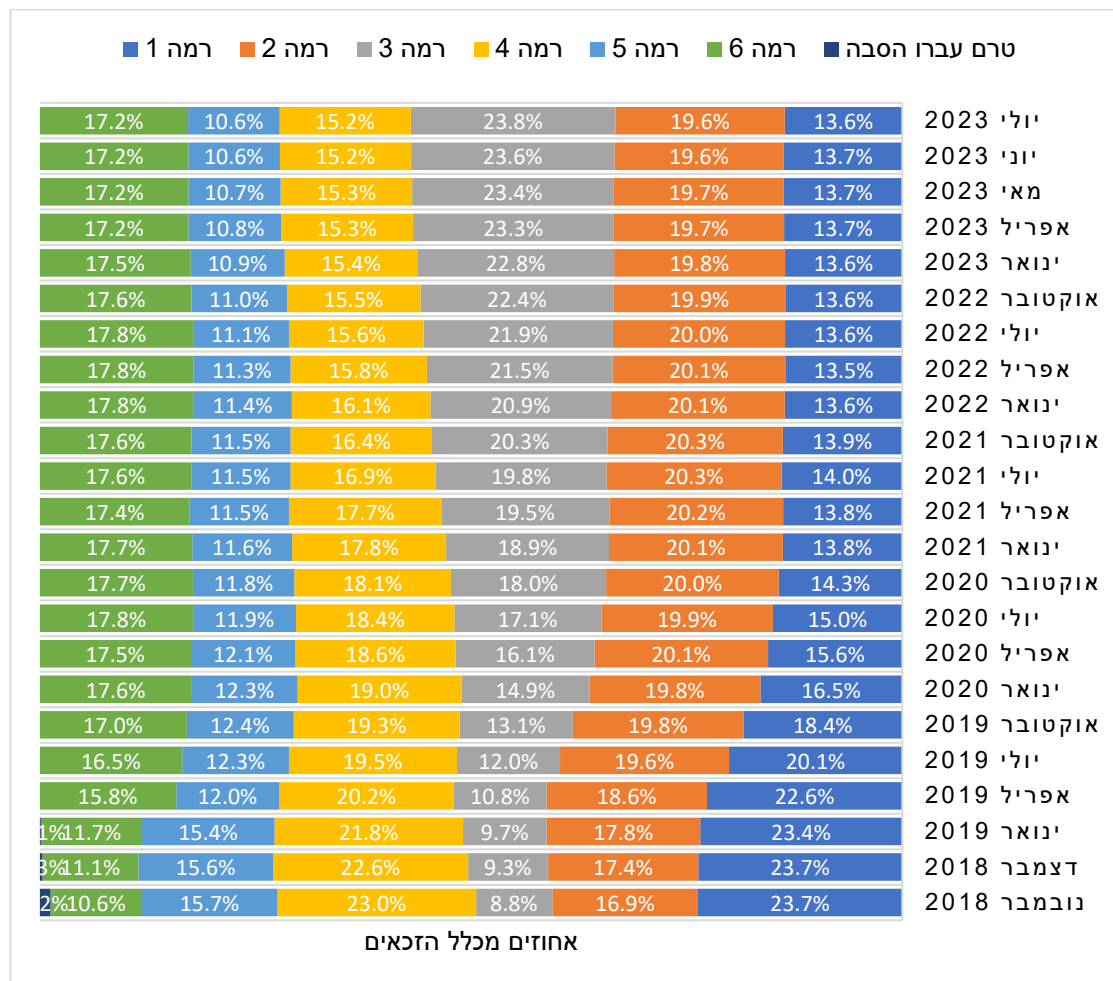
הגמלה המשיכו לגדול בשנים עשר החודשים החולפים. חלקם היחסי של הזכאים ברמה 3 גדל בעוד שיעוריהם של הזכאים ביתר הרמות מכלל הזכאים (פרט לרמה 1) ירדו בשנים עשר החודשים החולפים (ראו גם תרשים 4).

לוח 8 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי רמת הגמלה, אפריל 2022 ומרץ ואפריל 2023

רמת גמלה	יולי 2022		יולי 2023		יולי 2023	
	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים
1	41,283	13.6%	45,432	13.7%	45,398	13.6%
2	60,613	20.0%	64,825	19.6%	65,310	19.6%
3	66,656	21.9%	77,913	23.6%	79,118	23.8%
4	47,396	15.6%	50,310	15.2%	50,734	15.2%
5	33,808	11.1%	35,159	10.6%	35,295	10.6%
6	53,946	17.8%	56,861	17.2%	57,262	17.2%
סך הכל	303,702	100.0%	330,500	100.0%	333,117	100.0%

הערה: מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.

תרשים 4 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי רמת הגמלה (חודשים נבחרים)





סוג הגמלה: גמלה בעין, גמלה בכסף וגמלה משולבת

כחלק מהרפורמה הורחב השימוש בגמלאות בכסף. ברמה 1 זכאים יכולים לבחור האם לקבל את כל הגמלה בעין (5.5 יחידות שבועיות, הכוללות טיפול אישי בבית, או 9 יחידות שבועיות לשירותים שאינם כוללים טיפול אישי בבית⁵), לקבל את כל הגמלה בכסף (בערך של 100% הגמלה בעין), או לקבל גמלה משולבת (שילוב של גמלה בעין [=שירותים] וגמלה בכסף).⁶ ברמות 2-6 זכאים יכולים לבחור עד 4 מהיחידות השבועיות בכסף. זכאים ברמות 3-6 יכולים לבחור, בכפוף לאישור של גורם מקצועי, לקבל עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף.

לוח 9 מציג את ההתפלגות המשולבת של רמות הגמלה וסוגי הגמלאות בקרב כלל הזכאים בינואר 2023. בעקבות כללי הרפורמה בולט ההבדל בהתפלגות בין סוגי רמות הגמלה בין רמה 1 ובין רמות 2-6. בתוך רמות 2-6 ניתן לראות הבדלים בהתפלגות בין סוגי הגמלאות – חלקם של הזכאים המקבלים את כל הגמלה בעין וחלקם של הזכאים המקבלים את כל הגמלה בכסף נוטים לגדול ככל שרמת הגמלה עולה. ניתן להניח כי שיעור הזכאים המקבלים את כל הגמלה בעין מושפע מהצורך הגדל בעזרה. במקרה של מקבלי כל הגמלה בכסף, הרי שזו תוצאה של הסדרים נוספים בגמלת סיעוד, ובעיקר הסדר "מטפל צמוד".⁷

לוח 9: התפלגות הזכאים לפי רמות גמלה ולפי סוגי גמלה, יולי 2023

אחוזים				זכאים				רמת גמלה
סך הכל*	גמלה בכסף	גמלה משולבת	גמלה בעין	סך הכל*	גמלה בכסף	גמלה משולבת	גמלה בעין	
100.0	78.8%	3.5%	18.5%	45,398	35,411	1,588	8,379	1
100.0	1.9%	74.4%	23.7%	65,310	1,260	48,563	15,447	2
100.0	2.6%	78.9%	18.4%	79,118	2,061	62,458	14,544	3
100.0	4.5%	72.5%	22.9%	50,734	2,260	36,794	11,633	4
100.0	8.0%	62.4%	29.5%	35,295	2,823	22,013	10,420	5
100.0	12.7%	53.7%	33.4%	57,262	7,289	30,767	19,128	6
100.0	15.3%	60.7%	23.9%	333,117	51,104	202,183	79,551	סך הכל

* כולל "אחרים".⁸ הערה: מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.

לוח 10 ותרשים 5 מציגים את השינויים שחלו בעקבות הרפורמה במספר מקבלי גמלה בכסף וגמלה משולבת. ערב הרפורמה, 2.3% מהזכאים קיבלו גמלה בכסף ו-0.7% גמלה משולבת. שיעורי הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בלבד או גמלה משולבת עלו לאחר הנהגת הרפורמה. עד פברואר 2020 יותר ממחצית הזכאים אחרי הרפורמה קיבלו את כל הגמלה בעין. החל במרץ 2020 שיעורם ירד מתחת למחצית המקבלים. חלק מהגידול במספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת החל ממרץ

⁵ ביולי 2023, 132 זכאים ברמה 1 קיבלו 9 יחידות לשירותי סיעוד שאינם טיפול אישי בבית (ביוני 2023 – 124). מספר השיא של מקבלי 9 יחידות ברמה 1 היה 134 – בדצמבר 2019.

⁶ גמלה בכסף ברמה 1 או גמלה משולבת (בעין ובכסף) ברמות 2-6 לפי הרפורמה אינן מותנות ברכישת שירותי סיעוד.

⁷ קבלת כל הגמלה בכסף ברמות 2-6 בהסדר "מטפל צמוד" (העסקת מטפל לפחות 6 ימים בשבוע 12 שעות מדי יום) מחייבת בפועל כי האדם יקבל שירותי סיעוד. ניתן גם לקבל גמלה מלאה בכסף בהעדר שירותים זמינים (אפשרות חוקית שהתקיימה גם לפני הרפורמה).

⁸ קבוצת האחרים כוללת זכאים שמסרבים לקבל שירותים וזכאים שזכאותם הוקפאה באופן זמני מסיבות שונות (שהות בחו"ל, אשפוז ממושך ושהות זמנית במוסד סיעודי).



המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

2020 נבע ממגפת הקורונה בעקבות התאמות שבוצעו כתוצאה מההגבלות בקבלת טיפול בבית מחברת סיעוד או האפשרות לבקר במרכז יום. זכאים שחששו מכניסת מטפלת לביתם עקב הקורונה המשיכו לקבל לבקשתם גמלה בכסף או גמלה משולבת עד מרץ 2021, ובהיקפים נמוכים יותר גם לאחר מכן. חזרה לשגרה סימנה ירידה במספר מקבלי גמלה בכסף באפריל 2021 בהשוואה למרץ 2021 (במרץ 2021 מספר מקבלי גמלה בכסף בלבד היה 47,134). ביוני וביוולי 2023 מספרי מקבלי גמלה בכסף בלבד היו 51,052 ו-51,104, בהתאמה, ומספרי מקבלי גמלאות משולבות היו 199,216 ו-202,183, בהתאמה (הנתונים ליולי 2023 אינם מלאים).

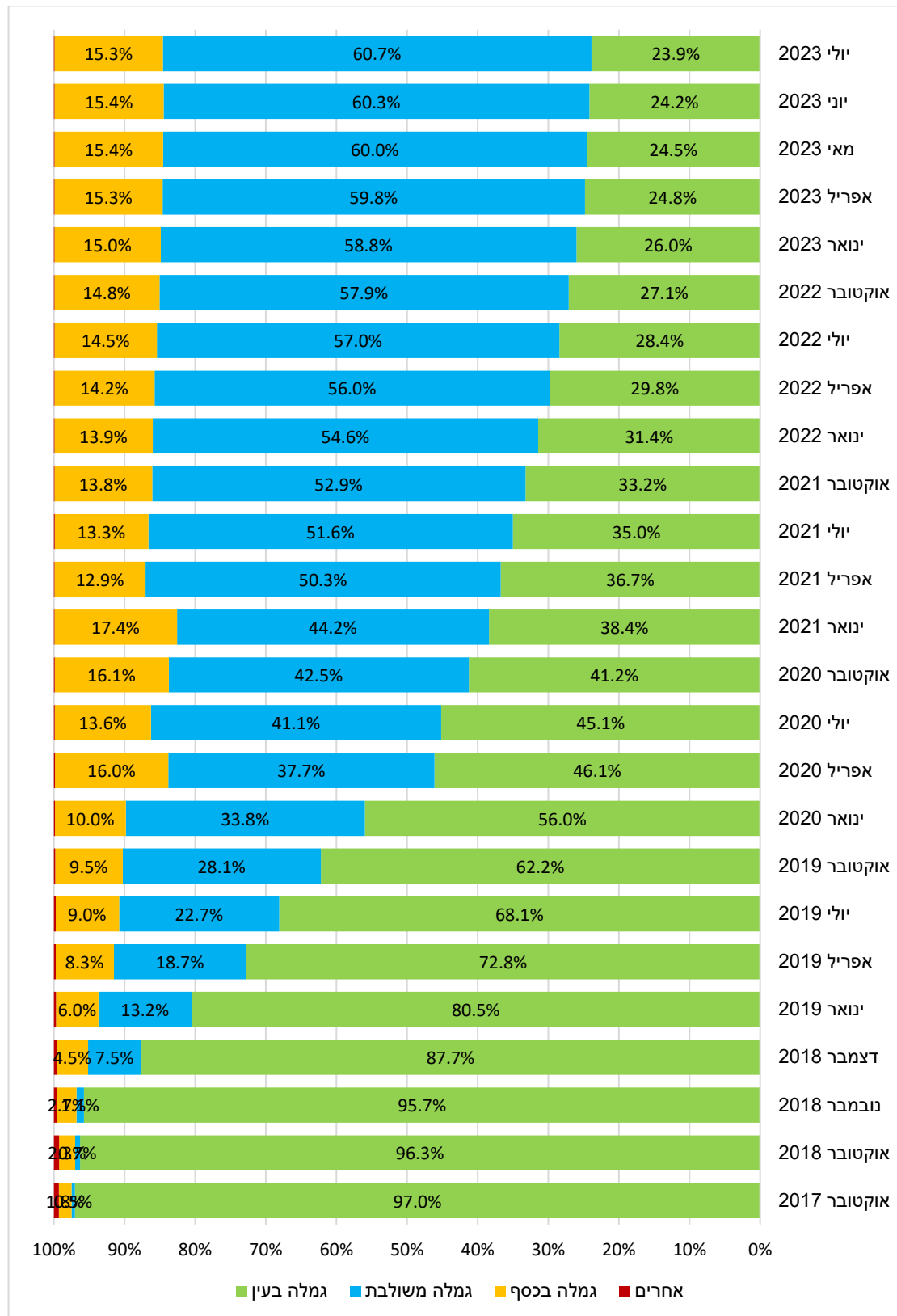
לוח 10: התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה (חודשים נבחרים)

חודש	גמלה בכסף	גמלה משולבת	גמלה בעין	אחרים	סך הכל זכאים
אוקטובר 2017	3,050	821	165,347	1,223	170,441
אוקטובר 2018	4,045	1,212	171,468	1,326	178,051
נובמבר 2018	4,799	1,961	171,330	888	178,978
דצמבר 2018	8,053	13,512	158,157	713	180,435
ינואר 2019	10,963	24,106	147,081	576	182,726
אפריל 2019	15,614	35,443	137,715	472	189,244
יולי 2019	17,739	44,697	134,374	495	197,305
אוקטובר 2019	19,658	57,757	128,051	398	205,864
ינואר 2020	22,062	74,578	123,355	367	220,362
אפריל 2020	37,223	87,451	106,958	373	232,005
יולי 2020	32,850	99,108	108,880	320	241,158
אוקטובר 2020	40,801	107,353	104,203	294	252,651
ינואר 2021	45,685	116,294	101,049	249	263,277
אפריל 2021	34,329	134,212	98,000	262	266,803
יולי 2021	36,256	141,164	95,696	274	273,390
אוקטובר 2021	38,774	148,269	93,164	238	280,445
ינואר 2022	40,384	158,372	91,199	272	290,227
אפריל 2022	41,876	165,390	87,990	264	295,520
יולי 2022	44,050	172,974	86,390	288	303,702
אוקטובר 2022	45,970	179,418	83,959	293	309,640
ינואר 2023	47,962	187,623	82,933	311	318,829
אפריל 2023	49,735	194,479	80,588	311	325,113
מאי 2023	50,391	196,713	80,460	303	327,867
יוני 2023	51,052	199,216	79,955	277	330,500
יולי 2023	51,104	202,183	79,551	279	333,117

הערה: מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.



תרשים 5: התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה





המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

רוב מקבלי גמלה משולבת ביולי 2023 קיבלו עד 4 יחידות או עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף במסגרת הרפורמה: 113,950 ו-81,294, בהתאמה (לוחות 11-12), וביחד 195,244⁹ 96.6% מתוך 202,183 (תרשים 6); בין מקבלי גמלה משולבת ברמות 3-6 במסגרת הרפורמה, 55.4% קיבלו עד כשליש היחידות בכסף. 69.2% ממקבלי גמלה בכסף באפריל 2023 היו ברמה 1 במסגרת הרפורמה: 35,388 מתוך 51,104 מקבלי גמלה בכסף (תרשים 7).

מספר הזכאים המקבלים גמלה בכסף במסגרת הסדר "מטפל צמוד" גדל מ-3,174 באוקטובר 2018 ל-10,455 ביולי 2023, ומספר המקבלים גמלה משולבת במסגרת הסדר זה גדל מ-1,005 ל-3,748. בפברואר 2020 – טרם התפרצות מגפת הקורונה – 1,448 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-382 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. בחודשים אפריל-מאי 2020 כ-12,000-13,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה בכסף ובחודשים מרץ-מאי 2020 כ-11,000-13,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספרים אלו ירדו במידה חדה ביוני 2020 (כ-5,000 מקבלי גמלה בכסף וכ-3,700 מקבלי גמלה משולבת), אך שבו לעלות עד לשיא בפברואר 2021 – 17,424 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-13,172 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים באפריל 2021 ירד בחדות בהשוואה למרץ 2021 בעקבות ההחלטה לחזור לשגרה בעקבות ריסון מגפת הקורונה בישראל נכון לאותה נקודת זמן – בחודשים אפריל 2021 עד יולי 2023 קיבלו כ-3,100-5,300 זכאים מדי חודש גמלה בכסף בהעדר שירותים זמינים, ומספר מקבלי גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים ירד בהדרגה עד לכ-1,300-1,600 מדי חודש בחודשים נובמבר 2021 עד יולי 2023 (תרשימים 6-7).

לוח 11: התפלגות מקבלי גמלה משולבת ברמות 2-6 לפי הרפורמה לפי רמה והיקף הגמלה בכסף

רמת גמלה	2023				יוני 2023			
	אחוזים עד כשליש גמלה	סך הכל	עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות	אחוזים עד כשליש גמלה	סך הכל	עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות
2	0.0%	48,426	0	48,426	0.0%	47,796	0	47,796
3	49.7%	61,975	30,825	31,150	48.1%	60,819	29,238	31,581
4	57.3%	36,157	20,724	15,433	56.3%	35,656	20,067	15,589
5	60.6%	21,055	12,768	8,287	59.7%	20,828	12,428	8,400
6	61.4%	27,631	16,977	10,654	60.5%	27,283	16,496	10,787
סך הכל	41.6%	195,244	81,294	113,950	40.7%	192,382	78,229	114,153
רמות 3-6	55.4%	146,818	81,294	65,524	54.1%	144,586	78,229	66,357

הערה: מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.

⁹ 1,577 זכאים ביולי 2023 קיבלו גמלה משולבת ברמה 1 במסגרת הרפורמה.



המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 12 : מקבלי גמלה משולבת לפי הרפורמה לפי היקף הגמלה בכסף (חודשים נבחרים)

חודש	מקבלי עד 4 יחידות בכסף, רמות 6-2	מתוכם : רמות 6-3	מקבלי עד כשליש יחידות בכסף, רמות 6-3	סך מקבלי גמלה משולבת במסגרת הרפורמה, רמות 6-2	סך מקבלי גמלה משולבת, רמות 6-3	% מקבלי עד כשליש יחידות בכסף ברמות 6-3 ממקבלי גמלה משולבת לפי הרפורמה ברמות 6-3
אפריל 2019	32,835	24,316	668	33,503	24,984	2.7
יולי 2019	39,567	28,354	3,010	42,577	31,364	9.6
אוקטובר 2019	48,694	33,521	6,685	55,379	40,206	16.6
ינואר 2020	60,066	40,668	11,911	71,977	52,579	22.7
אפריל 2020	58,809	38,807	14,728	73,537	53,535	27.5
יולי 2020	72,533	48,238	19,266	91,799	67,504	28.5
אוקטובר 2020	75,680	49,882	21,395	97,075	71,277	30.0
ינואר 2021	79,282	51,594	23,115	102,397	74,709	30.9
אפריל 2021	91,455	57,261	30,738	122,193	87,999	34.9
יולי 2021	94,099	58,045	39,897	133,996	97,942	40.7
אוקטובר 2021	98,433	60,705	44,051	142,484	104,756	42.1
ינואר 2022	101,876	62,429	50,332	152,208	112,761	44.6
אפריל 2022	104,474	63,487	55,303	159,777	118,790	46.6
יולי 2022	106,925	64,535	60,062	166,987	124,597	48.2
אוקטובר 2022	108,987	65,248	64,135	173,122	129,383	49.6
ינואר 2023	112,520	67,186	68,708	181,228	135,894	50.6
אפריל 2023	114,631	67,596	73,248	187,879	140,844	52.0
מאי 2023	115,740	68,233	74,209	189,949	142,442	52.1
יוני 2023	114,153	66,357	78,229	192,382	144,586	54.1
יולי 2023	113,950	65,524	81,294	195,244	146,818	55.4

הערה : מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.

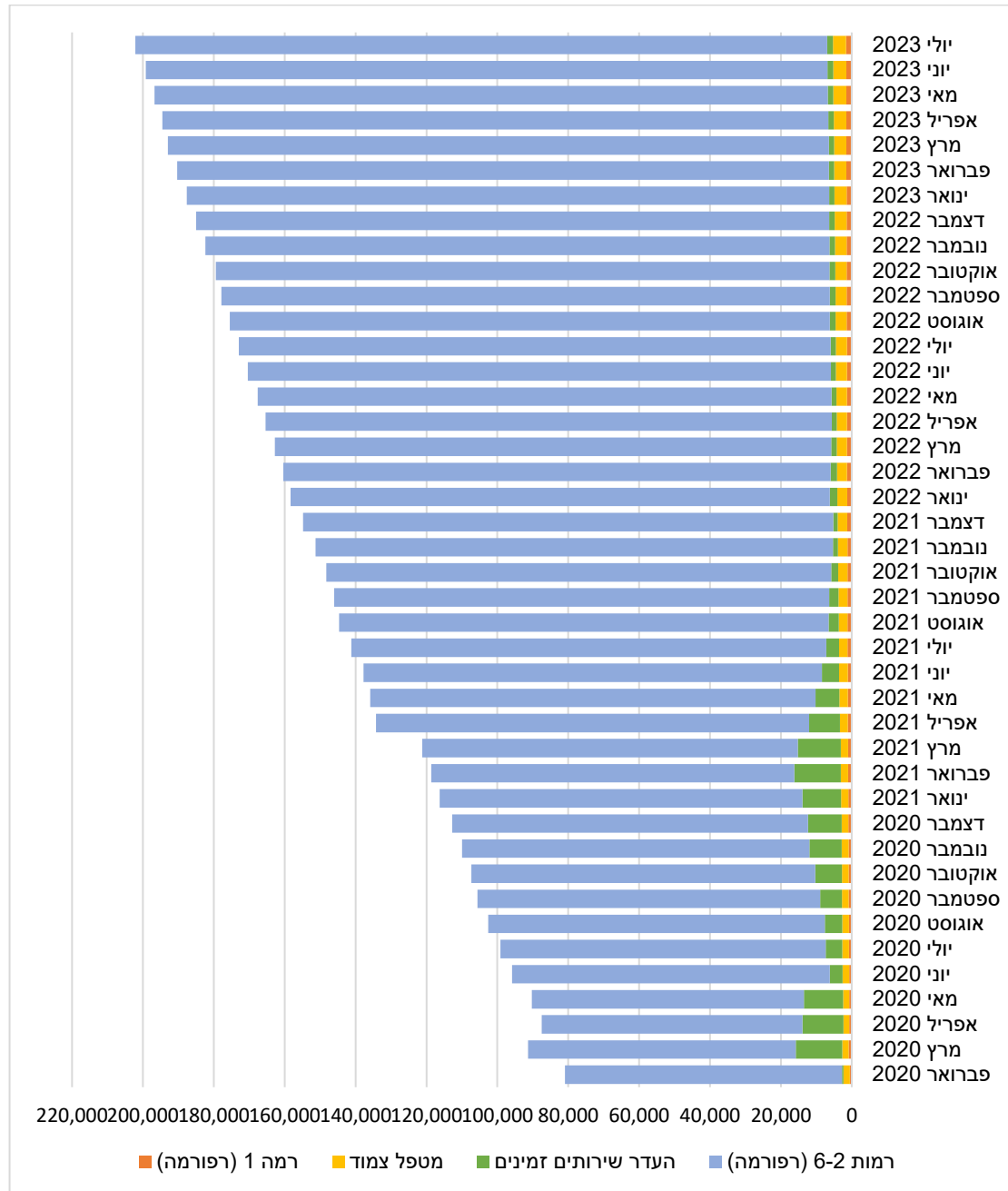


תרשים 6: התפלגות המקבלים גמלה בכסף לפי מסלול





תרשים 7: התפלגות המקבלים גמלה משולבת לפי מסלול



דורות – זכאים ותיקים וזכאים חדשים

לפי הרפורמה זכאים חדשים (דור ב) מקבלים גמלאות לפי רמות הגמלה החדשות. זכאים ותיקים (דור א) – מי שהיו זכאים ערב הרפורמה – מקבלים הגבוהה מבין: מספר היחידות בשבוע שנקבע להם לפי כללי הניקוד החדשים או מספר היחידות בשבוע שקיבלו ערב החוק. מספרם וחלקם היחסי של הזכאים החדשים גדל בהתמדה (לוח 13). בנובמבר 2020 עלה לראשונה מספר הזכאים החדשים על מספר הזכאים הותיקים. ביולי 2023 76.8% מהזכאים נמנו על דור ב.



לוח 13: התפלגות הזכאים לפי דורות (חודשים נבחרים)

חודש	דור א	דור ב	סך הכל	דור ב כאחוזים מכלל הזכאים
אפריל 2019	160,276	28,968	189,244	15.3
יולי 2019	154,519	42,786	197,305	21.7
אוקטובר 2019	149,194	56,670	205,864	27.5
ינואר 2020	143,379	76,983	220,362	34.9
אפריל 2020	137,300	94,705	232,005	40.8
יולי 2020	132,364	108,794	241,158	45.1
אוקטובר 2020	127,189	125,462	252,651	49.7
ינואר 2021	122,013	141,264	263,277	53.7
אפריל 2021	116,384	150,419	266,803	56.4
יולי 2021	111,908	161,482	273,390	59.1
אוקטובר 2021	107,171	173,274	280,445	61.8
ינואר 2022	102,636	187,591	290,227	64.6
אפריל 2022	96,776	198,744	295,520	67.3
יולי 2022	92,687	211,015	303,702	69.5
אוקטובר 2022	88,678	220,962	309,640	71.4
ינואר 2023	84,804	234,025	318,829	73.4
אפריל 2023	80,624	244,489	325,113	75.2
מאי 2023	79,462	248,405	327,867	75.8
יוני 2023	78,284	252,216	330,500	76.3
יולי 2023	77,296	255,821	333,117	76.8

הערה: מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.

כ-41% מהזכאים בדור א לעומת כ-19% מהזכאים בדור ב קיבלו ביולי 2023 גמלה בעין בלבד. שיעור הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בקרב דור ב היה פי 2.1 משיעורם בקרב דור א. שיעור הזכאים שקיבלו גמלה משולבת בדור ב היה פי 1.3 משיעורם בקרב דור א (לוח 14).

לוח 14: התפלגות הזכאים ביוני וביולי 2023 לפי דור וסוג גמלה

סוג גמלה, יוני 2023	דור א		דור ב		כלל הזכאים	
	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים
גמלה בעין	32,148	41.1	47,807	19.0	79,855	24.2
גמלה משולבת	39,489	50.4	159,727	63.3	199,216	60.3
גמלה בכסף	6,553	8.4	44,499	17.6	51,052	15.4
אחרים ¹⁰	94	0.1	183	0.1	277	0.1
סך הכל	78,284	100.0	252,214	100.0	330,500	100.0
סוג גמלה, יולי 2023	דור א		דור ב		כלל הזכאים	
	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים
גמלה בעין	31,498	40.7	48,053	18.9	79,551	23.9
גמלה משולבת	39,200	50.7	162,983	63.7	202,183	60.7
גמלה בכסף	6,506	8.4	44,598	17.4	51,104	15.3
אחרים ¹¹	92	0.1	187	0.1	279	0.1
סך הכל	77,296	100.0	255,821	100.0	333,117	100.0

הערה: מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.

¹⁰ ראו הערה 8.

¹¹ ראו הערה 8.



המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

מספרי המקבלים גמלה בכסף או גמלה משולבת מושפעים מרמת הגמלה של הזכאים ומהאפשרויות החוקיות לקבל גמלה בצורה כזו או אחרת. כך, כ-17% מהזכאים בדור ב ביולי 2023 היו ברמה 1 לעומת כ-3% מהזכאים בדור א, וסביר ששיעור הבחורים מביניהם בגמלה בכסף ניתן להסבר, בין היתר, בזכות העובדה שהם נוטים להיות במצב רפואי ותפקודי טוב יותר. יתרה מכך, ביולי 2023 81.2% מהזכאים בדור א קיבלו גמלה ברמות 4-6 בהשוואה ל-31.5% מהזכאים בדור ב (לוח 15).

לוח 15: התפלגות הזכאים ביולי 2023 לפי רמת גמלה

דור ב		דור א		רמת גמלה
אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	
16.7	42,828	3.3	2,570	1
24.2	61,957	4.3	3,353	2
27.6	70,499	11.2	8,619	3
13.5	34,554	20.9	16,180	4
7.7	19,639	20.3	15,656	5
10.3	26,344	40.0	30,918	6
100.0	255,821	100.0	77,296	סך הכל

הערה: מספר הזכאים ביולי 2023 אינו מלא.

יחידות – סך הכל, בעין ובכסף

גמלאות הסיעוד מוגדרות במונחי יחידות – שעת טיפול אישי בבית בשבוע שווה ליחידה אחת. שינוי רמות הגמלה הוביל להגדלת סך היחידות לזכאים לגמלת סיעוד מעבר לגידול במספר הזכאים. סך היחידות לזכאים, לפי גמלאותיהם¹², גדל בחודש הראשון של הרפורמה מ-2.549 מיליון בשבוע באוקטובר 2018 ל-2.753 מיליון יחידות בשבוע בנובמבר 2018 – גידול של כ-204 אלף יחידות בשבוע, או 8.0%, בעוד הגידול במספר הזכאים היה 0.5% (לוח 16). ביוני וביולי 2023 המשך לעלות סך היחידות (לפי גמלאות הזכאים) ועמד על 5.517 ו-5.564 מיליון יחידות בשבוע, בהתאמה (הנתון ליולי 2023 אינו מלא) (לוח 16), מספרים הגדולים ב-116.4% ו-118.3%, בהתאמה, בהשוואה לאוקטובר 2018, בעוד מספר הזכאים גדל ב-85.6% ו-87.1%, בהתאמה.

¹² יחידות שבועיות לכל זכאי לפי רמת הגמלה שלו.



המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

לוח 16: סך היחידות וסך הזכאים (חודשים נבחרים)

סך יחידות שבועיות		זכאים בחודש		נקודות זמן
שינוי לעומת אוקטובר 2018	מספר	שינוי לעומת אוקטובר 2018	מספר	
	2,548,933		178,051	אוקטובר 2018
8.0%	2,752,606	0.5%	178,978	נובמבר 2018
8.3%	2,760,026	1.3%	180,435	דצמבר 2018
9.0%	2,779,240	2.6%	182,726	ינואר 2019
13.1%	2,882,386	6.3%	189,244	אפריל 2019
18.8%	3,028,160	10.8%	197,305	יולי 2019
24.8%	3,180,024	15.6%	205,864	אוקטובר 2019
40.9%	3,591,766	23.8%	220,362	ינואר 2020
48.1%	3,775,243	30.3%	232,005	אפריל 2020
54.2%	3,929,880	35.4%	241,158	יולי 2020
62.0%	4,128,278	41.9%	252,651	אוקטובר 2020
75.5%	4,473,898	47.9%	263,277	ינואר 2021
76.9%	4,509,370	49.8%	266,803	אפריל 2021
80.8%	4,607,341	53.5%	273,390	יולי 2021
85.1%	4,717,775	57.5%	280,445	אוקטובר 2021
92.0%	4,893,813	63.0%	290,227	ינואר 2022
95.2%	4,976,086	66.0%	295,520	אפריל 2022
100.3%	5,106,027	70.6%	303,702	יולי 2022
103.8%	5,195,106	73.9%	309,640	אוקטובר 2022
109.5%	5,339,192	79.1%	318,829	ינואר 2023
112.9%	5,427,167	82.6%	325,113	אפריל 2023
114.7%	5,473,144	84.1%	327,867	מאי 2023
116.4%	5,516,501	85.6%	330,500	יוני 2023
118.3%	5,564,355	87.1%	333,117	יולי 2023

הערה: מספר הזכאים וסך היחידות השבועיות ביולי 2023 אינם מלאים.

מספר מקבלי גמלה בעין בלבד היה כמעט זהה בחודשים אוקטובר ונובמבר 2018: 171,468 ו- 13,171,330 בהתאמה, ואולם סך היחידות של מקבלי גמלה בעין בלבד, לפי גמלאותיהם, גדל מאוקטובר 2018 לנובמבר 2018 בכ-178 אלף יחידות שבועיות (2.450 ו-2.628 מיליון, בהתאמה), או ב-7.3%.

סך היחידות בעין בשבוע, לפי תוכניות הטיפול¹⁴, גדל מאז הנהגת הרפורמה (תרשים 8). הנהגת הרפורמה בנובמבר 2018 והנהגת הפעימה השנייה (בינואר 2020) והפעימה השלישית (בינואר 2021) תרמו להגדלת סך היחידות בעין. הגידול במספר הזכאים הביא לגידול בסך היחידות בעין בשבוע, ומנגד כניסת זכאים ברמות הגמלה הנמוכות הביאה לריסון מסוים של הגידול בסך היחידות בעין בשבוע – כך אפשר לראות לאחר הנהגת הרפורמה ושתי הפעימות הבאות ירידה מסוימת

¹³ יחד עם זאת, יש לזכור כי שתי קבוצות הזכאים אינן זהות – יש שהיו זכאים באוקטובר 2018 ולא היו זכאים בנובמבר 2018, ולהפך, ושגמלתם של חלק מהזכאים השתנתה בשל החמרה או הערכה מחדש.

¹⁴ יחידות שירות לזכאי לפי תוכנית הטיפול או חלק הגמלה בכסף. לכל זכאי המקבל שירותים ניתן שירות אחד או יותר המרכיבים את סל השירותים (טיפול אישי בבית, טיפול אישי במרכז יום, מוצרי ספיגה, משדרי מצוקה ושירותי מכבסה). לכל שירות ניתן ערך ביחידות. המטרה עבור כל זכאי היא כי ערך סל השירותים ועוד הגמלה בכסף (אם הוא מקבל) יהיה זהה למספר היחידות השבועיות להן הוא זכאי לפי הגמלה. במיעוט המקרים סך היחידות לפי תוכנית הטיפול נמוך במקצת ממספר יחידות השבועיות לפי הגמלה. פערים קיימים גם במקרים של תחילת זכאות שאיננה בתחילת החודש. לכן הפערים בין תרשימים 8 ו-9 ובין לוח 16.



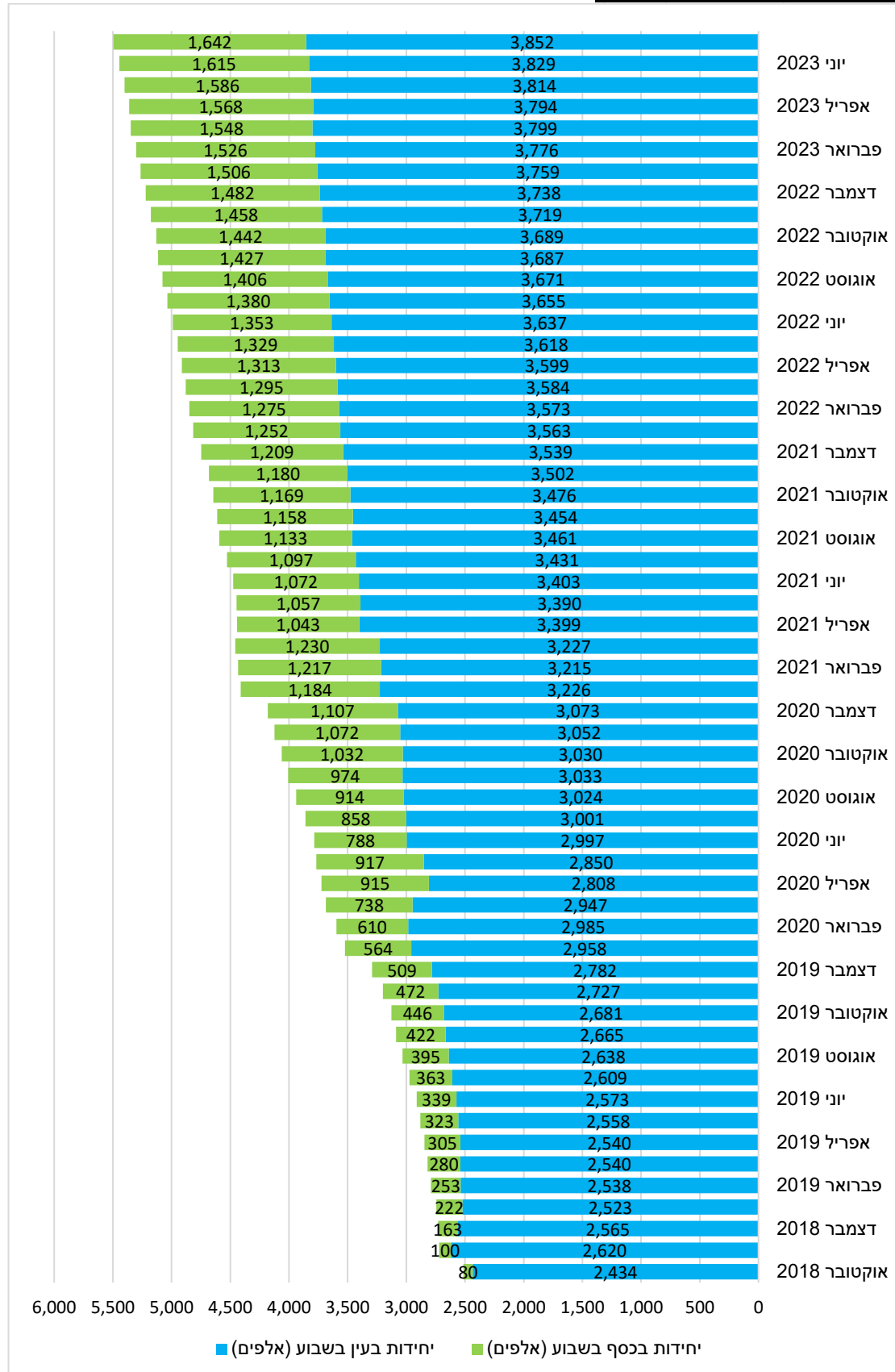
המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

בחודשים שלאחר מכן בסך היחידות בעין בשבוע. בעקבות התפרצות הקורונה במרץ 2020 סך היחידות בעין בשבוע ירד אך שב לעלות בהדרגה. באפריל 2021 סך היחידות בעין בשבוע גדל גם כתוצאה של צמצום מתן גמלאות בכסף או משולבות בעילת העדר שירותים זמינים. סך היחידות בעין בשבוע המשיך לעלות והגיע ביולי 2023 ל-3.852 מיליון בשבוע (תרשים 8).

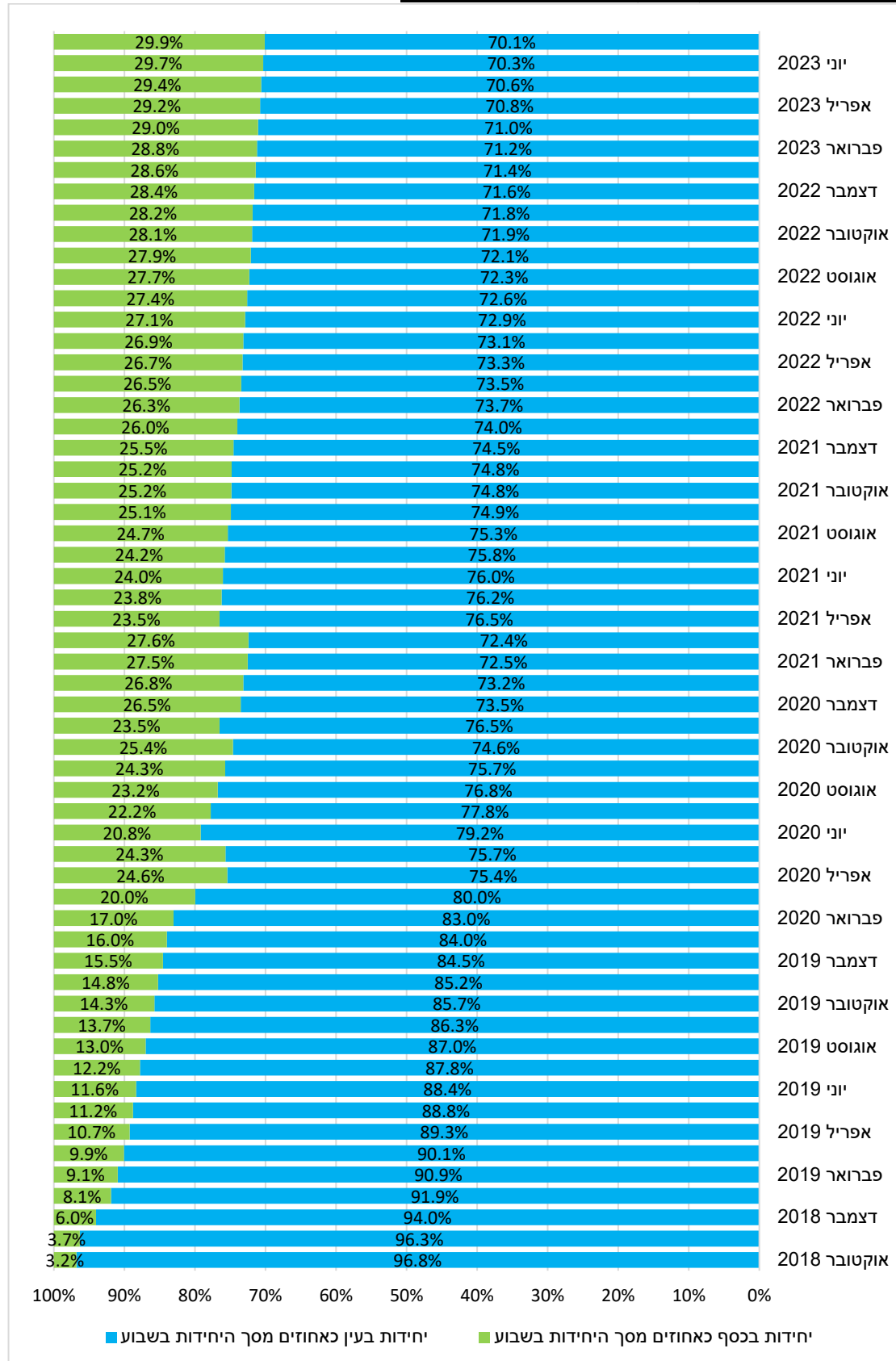
גידול משמעותי חל בסך היחידות בכסף בשבוע בעקבות הנהגת הרפורמה (תרשים 8). מגפת הקורונה גרמה לחלק מהזכאים לעבור החל ממרץ 2020 לגמלה בכסף או לגמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. ירידת-מה בסך היחידות בכסף בשבוע ביוני 2020 היתה בעקבות החזרת חלק מהזכאים שעברו לגמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים בחודשים הקודמים לסוג הגמלה שקיבלו טרם מגפת הקורונה; עם זאת, המוסד לביטוח לאומי נענה לבקשות זכאים שחששו מכניסת מטפלים שאינם בני משפחה לבתייהם בתקופה זו להמשיך ולקבל גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים – וסך היחידות בכסף בשבוע שב לעלות. באפריל 2021 ירד מספר היחידות בכסף בשבוע עקב צמצום הגמלאות בכסף או משולבות בהעדר שירותים זמינים בעקבות ריסון מגפת הקורונה נכון לאותה נקודת זמן, ומחודש מאי 2021 סך היחידות בכסף בשבוע שב לגדול בהדרגה עד ל-1.642 מיליון ביולי 2023 (תרשים 8).

שיעור היחידות בכסף מסך היחידות גדל מ-3.2% באוקטובר 2018 (לפני הרפורמה), ל-3.7% בנובמבר 2018 (עם הנהגת הרפורמה) עד ל-27.6% במרץ 2021 – גם בהשפעת מגפת הקורונה – וביולי 2023 היה 29.9% (תרשים 9).





תרשים 9: יחידות בעין ובכסף כאחוזים מכלל היחידות





הגם שמספר הזכאים המקבלים גמלה בעין (בלבד) ירד ומספר המקבלים גמלה משולבת או גמלה בכסף (בלבד) גדל הרי שלא רק מספר היחידות בכסף גדל, אלא גם מספר היחידות בעין (לפי תוכניות הטיפול) – תוצאה, בין היתר, של גידול במספרי הזכאים ברמות הגמלה הגבוהות.

מספר היחידות הממוצע בשבוע לזכאי, לפי רמת הגמלה, עלה מ-14.32 באוקטובר 2018 ל-15.38 בנובמבר 2018, עם תחילת הרפורמה. מספר היחידות הממוצע ירד מעט עד ל-15.21 בינואר 2019 עם כניסת זכאים חדשים ברמות הגמלה הנמוכות, והחל לעלות בהדרגה עד ל-15.58 בדצמבר 2019 בהשפעת הגידול בבקשות ההחמרה שהתקבלו (ראו לוח 2 ותרשים 3). בינואר 2020 מספר היחידות הממוצע לזכאי עלה ל-16.30 עם הפעלת הפעימה השנייה, ובינואר 2021 ל-16.99 בעקבות הפעימה השלישית. ביולי 2023 מספר היחידות הממוצע לזכאי לפי רמת הגמלה היה 16.70 (תרשים 10).



תרשים 10: מספר יחידות ממוצע לזכאים

